

**Зв'язок та комунікація (курс
індивідуальної підготовки). За
програмою базової
загальновійськової
підготовки (для підготовки
мобілізаційних ресурсів,
версія 5, термін навчання 1,5
місяці)**

Курс містить необхідний довідковий матеріал з військового зв'язку та комунікацій в межах індивідуальної підготовки за програмою базової загальновійськової підготовки (для підготовки мобілізаційних ресурсів, версія 5, термін навчання 1,5 місяці).

Зокрема в курсі висвітлено необхідні знання щодо: сутності військової комунікації; порядок роботи вертикальної та горизонтальної комунікації; основні способи зв'язку та вимоги до них; альтернативні способи зв'язку та порядок їх вибору при втраті основного зв'язку; тактичні сигнальні жести; засоби зв'язку, призначення, склад та основні технічні можливості портативних радіостанцій.

В кінці наведено завдання, умови та порядок їх виконання, оціночні листи.

ДЛЯ ПІДГОТОВКИ
МОБІЛІЗАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ,
ВЕРСІЯ 5

ТЕРМІН НАВЧАННЯ
1,5 МІСЯЦІ
ЗІ ЗМІНАМИ ТА ДОПОВНЕННЯМИ

ЗВ'ЯЗОК ТА КОМУНІКАЦІЯ

КУРС ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ

**ЗА ПРОГРАМОЮ
БАЗОВОЇ
ЗАГАЛЬНОВІЙСЬКОВОЇ
ПІДГОТОВКИ**

Видавництво
«Центр учбової літератури»
Київ — 2025

Зв'язок та комунікація (курс індивідуальної підготовки). За програмою 3-45 базової загальновійськової підготовки (для підготовки мобілізаційних ресурсів, версія 5, термін навчання 1,5 місяці). — Київ: «Центр учбової літератури», 2025. — 48 с.

ISBN 978-611-01-3565-8

Курс містить необхідний довідковий матеріал з військового зв'язку та комунікацій в межах індивідуальної підготовки за програмою базової загальновійськової підготовки (для підготовки мобілізаційних ресурсів, версія 5, термін навчання 1,5 місяці).

Зокрема в курсі висвітлено необхідні знання щодо: сутності військової комунікації; порядок роботи вертикальної та горизонтальної комунікації; основні способи зв'язку та вимоги до них; альтернативні способи зв'язку та порядок їх вибору при втраті основного зв'язку; тактичні сигнальні жести; засоби зв'язку, призначення, склад та основні технічні можливості портативних радіостанцій.

В кінці наведено завдання, умови та порядок їх виконання, оціночні листи.

ISBN 978-611-01-3565-8

Перелік скорочень та умовних позначень

Скорочення та умовні позначення	Повне словосполучення та поняття, що скорочуються
1	2
АЩП	Антенно-щоголовий пристрій
Г	Гранатометник
ГСВ	Головний сержант взводу
ГСР	Головний сержант роти
ЗКР	Заступник командира роти
К	Кулеметник
КВ	Командир взводу
КВ № 1	Командир першого відділення
КВ № 2	Командир другого відділення
КВ № 3	Командир третього відділення
КР	Командир роти
ПГ	Помічник гранатометника
ПК	Помічник кулеметника
РЕБ	Радіоелектронна боротьба
РЕР	Радіоелектронна розвідка
РТТ	Тангента передачі радіостанцій DP4800, DP4400
С	Стрілок
С/САН.	Стрілок-санітар
СМЗ	Сержант роти з матеріального забезпечення
СН	Снайпер
СС	Старший стрілок

Тема 1. Військова комунікація.

Заняття 1. Військова комунікація – як джерело всеобізнаності. Вертикальна та горизонтальна комунікація.

1. До завдання 000Г(Б).14Л.01.

1.1. До підзавдання 000Г(Б).14Л.0101. Знати сутність військової комунікації – як джерело всеобізнаності.

Однією з актуальних потреб людини є потреба в інформації.

Теза: *“хто володіє інформацією, той володіє світом”.*

Її похідною є теза: *“хто володіє та управляє інформацією, той перемагає та досягає успіху”.*

Таким чином, головним чинником, який впливає на досягнення успіху в бойовій обстановці є володіння й управління командирами та особовим складом оперативною, достовірною, правдивою інформацією в частині, що їх стосується.

Комунікація – це обмін інформацією між людьми та їх об'єднаннями в процесі взаємодії, діяльності та спілкування.

Комунікації поділяються на зовнішні та внутрішні комунікації.

Внутрішні військові комунікації – це управління обміном цільовою за змістом інформації в межах військової частини (підрозділу): між окремими військовослужбовцями, підрозділами, командирами та підлеглими тощо.

ПОРАДА ДЛЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯ! *Для того, щоб навчитися, адаптуватися, щоб стати частиною чогось, треба комунікувати. Треба знаходити спільну мову з тими, хто поруч. Треба знайомитися з людьми і сподіватися на їх підтримку і досвід.*

Якщо ти хочеш збільшити рівень комфорту, знизити рівень тривоги, треба спілкуватися, домовлятися, створювати нові стосунки. Людині треба про себе попіклуватися, а не чекати, що хтось це зробить за нього.

1.2. До підзавдання 000Г(Б).14Л.0102. Розуміти важливість військової комунікації та наслідки при її відсутності.

Військова комунікація, як основа отримання інформації, є запорукою виживання в умовах війни. В збройному конфлікті виграють ті підрозділи, в яких військовослужбовці ефективно взаємодіють між собою, вміло та оперативно обмінюються необхідною інформацією в ході бойових дій.

Основними наративами, які визначають сутність та важливість військової комунікації є:

“Військова комунікація – запорука інформації. Інформація – запорука виживання. Це база. На наступному рівні: комунікація – це взаємодія. А взаємодія – це ефективне винищення чортів. Бо війну не виграв хтось один”.

“Відсутність горизонтальної комунікації (зв'язків) – запорука максимально тупої смерті”.

“У війні перемагає той, хто зберігає розсудливість у критичні моменти”(Сунь Цзи).

Для більшого розуміння важливості військової комунікації в бойовій обстановці викладачу (інструктору), опираючись на досвід, необхідно навести приклади військової комунікації, які в бойовій обстановці відіграли роль в досягненні результату, та приклади з відсутності комунікації, та до чого це може привести.

Військовослужбовець під час заняття повинен зрозуміти, що пасивність в отриманні необхідної інформації в умовах бойових дій та не своєчасність її передачі (обміну) приводить до негативних наслідків, необґрунтованих втрат особового складу та військової техніки, ставить під загрозу виконання бойового завдання.

1.3. До підзавдання 000Г(Б).14Л.0103. Знати порядок роботи вертикальної та горизонтальної комунікації.

Військова комунікація – це взаємодія та спілкування між військовослужбовцями, які організаційно об'єднані в певні військові структури (підрозділи) для виконання специфічних завдань за призначенням. Військова комунікація більш чітка і відмінна від цивільної. Вона, перш за все, направлена (заточена) на виконання бойових завдань щодо знищення ворога, який посягнув на незалежність і територіальну цілісність України (рисунк 1.1.).

Військова комунікація поділяється на вертикальну, горизонтальну та діагональну комунікацію.

Вертикальна комунікація заключається в постановці завдань, відданні наказів, розпоряджень ,передачі іншої службової інформації від вищого органу управління та отримання доповідей щодо їх виконання. надання службової інформації обліково-аналітичного характеру тощо (рисунк 1.1.). Вертикальну комунікацію ще називають адміністративною комунікацією.

У Збройних Силах України основні моменти організації та здійснення вертикальних комунікацій між військовослужбовцями та різними управлінськими ланками регулюються Статутом внутрішньої служби Збройних Сил України (далі – Статут). Статті 12 та 14 Статуту чітко визначають ієрархічні висхідні вертикальної комунікації між начальником і підлеглим, а у статтях 30, 35, 36, 37 та 38 сформульовано основні вимоги до низхідних управлінських комунікацій із обов'язковим встановленням зворотного зв'язку.

Горизонтальна комунікація – це комунікація між військовослужбовцями, які не підпорядковані між собою за посадовим становищем, а також комунікація, коли спілкування та взаємодія між військовослужбовцями за змістом не несе адміністративного характеру (Рисунок 1.2.).

Діагональна комунікація – це, як правило, комунікація між військовослужбовцями, які не мають між собою безпосереднього підпорядкування, але спілкування необхідне для виконання певних службових обов'язків.

При вертикальній комунікації виникає більше перешкод (проблем), які можуть негативно вплинути на її проведення і, перш за все, це вогневе враження противником пунктів управління та системи зв'язку. Вплив на систему зв'язку його засобів РЕР та РЕБ. Пункти управління командирів (начальників), які задіяні в вертикальній комунікації знаходяться на певних відстанях і можливості застосування альтернативних способів зв'язку, крім електротехнічних засобів, значно обмежені у порівнянні з горизонтальною військовою комунікацією. При відсутності у відділенні (бойовій групі) зв'язку електротехнічними засобами інформація про противника та про координацію дій особового складу відділення (бойової групи) при виконанні бойових завдань може передаватися за допомогою тактичних жестів, таблиць сигналів управління підрозділами (бойовими групами, військовослужбовцями) в бою за допомогою жестів, світлових та звукових сигналів тощо.

Таким чином, на рівні горизонтальної комунікації теж будуть виникати перешкоди, але вузьких місць значно менше і вирішувати їх буде значно простіше. Для цього у підрозділі повинні бути відпрацьовані альтернативні способи зв'язку на випадок втрати основного, а військовослужбовці мають їх знати та певнено застосовувати в різних ситуаціях

Існує ще поняття – тактична комунікація.

Тактична комунікація — це безпосередня взаємодія військовослужбовців задля вирішення поточних бойових завдань, для обміну актуальною інформацією про зміни обстановки в ході виконання бойового завдання, про стан побратимів та дії противника. Втім, головне — це спілкування, яке дозволяє відновити та зберегти злагодженість дій підрозділу.

1.4. До підзавдання 000Г(Б).14Л.0104. Знати загальноприйняті принципи горизонтальної комунікації військовослужбовців при ротації підрозділів та виконанні бойових завдань.

Основними питаннями, якими військовослужбовець повинен володіти за результатами спілкування в “горизонтальній комунікації” є:

- хто знаходиться (стоїть) праворуч від тебе;
- хто знаходиться (стоїть) ліворуч від тебе;
- хто знаходиться позаду тебе;
- хто бігає повз тебе (назад-вперед, як навіжений).

Все це військовослужбовець повинен знати на відстань, наскільки це можливо (навіть якщо це не входить в його посадові обов'язки).

ПОРАДА ДЛЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯ! Занесло на фронт - одразу знайомся з усіма, яким би інтровертом ти не був.

1. Бачиш колегу? Зупинись, обміняйся контактами. Розпитай хто він, що він. Розкажи про себе, що можна. Сам не зробиш - він теж посоромиться.
2. Кури-говори до всіх і кожного максимально (але ввічливо). Знайди місце, де всі труться (воно завжди існує), і тасуй там доки незнайомих не залишиться.

3. Обійди/об'їзди стільки, скільки в принципі можеш (і командування дозволить) і перезнайомся з рештою інтровертів.

Це особливо важливо на ділянках, де в кожному селі стоїть півдесятка різних організмів, у кожного своє командування і всі тичкуються один від одного, бо всі дуже секретні.

Принцип: "менше знаєш, краще спиш" – в даній ситуації не проходить.

Зрозуміло, що у кожного свої завдання і свій "ліміт мобільності". Але в межах цього ліміту треба обов'язково знати максимум людей і мати максимум контактів. Ніби і банальщина, але ви не уявляєте, як мало людей приділяють цьому увагу.

Контактна книжка на фронті не менш важлива за лопату. І ніхто тобі крім тебе її не поповнить.

Важливу роль відіграє військова комунікація під час зміни підрозділів на позиціях.

Основними питаннями, за якими військовослужбовець повинен отримати максимум інформації від підрозділу, який ви міняєте на позиції:

звідки ворог вже пробував прорватись;
звідки можливий наступ ворога;
де заміновано;
яким шляхом здійснюється забезпечення та медична евакуація;
хто знаходиться ліворуч та праворуч на позиціях;
які точки спостереження;
які ритуали у ворога (коли літають коптери, коли обстріл здійснюють, коли техніку прогрівають тощо).

Таким чином, військовослужбовець під час заняття повинен зрозуміти, що перемагає той, хто краще володіє інформацією, вміє вчасно її отримати і застосувати.

1.5. Перелік контрольних питань:

1. Сутність та види військової комунікації.
2. Порядок роботи вертикальної та горизонтальної військової комунікації.
3. Важливість військової комунікації та можливі наслідки при її відсутності при виконанні бойових завдань.
4. Основні питання, якими військовослужбовець повинен володіти при спілкуванні в "горизонтальній комунікації".
5. Основні питання, які військовослужбовець повинен отримати під час зміни підрозділів на позиції.

Тема 2. Основи зв'язку.

Заняття 1. Способи зв'язку та вимоги до них. Тактичні сигнальні тести.

2. До завдання 000Г(Б).14Л.02

2.1. До підзавдання 000Г(Б).14Л.0201. Знати основні способи зв'язку та вимоги до них.

Зв'язок є складовою частиною інформатизації ЗС України, що виконує завдання із забезпечення обміну інформацією, її обробки, зберігання, документування та вирішення інформаційних і розрахункових задач у системах управління військами (силами).

Зв'язок повинен відповідати вимогам щодо своєчасності, достовірності та безпеки.

Своєчасність – характеризує здатність зв'язку виконувати покладені на нього завдання в задані (нормативні) строки.

Достовірність – характеризує здатність зв'язку забезпечувати обмін інформацією, її обробку, зберігання і видачу службовим особам із заданою точністю.

Безпека – характеризує здатність зв'язку зберігати в таємниці зміст інформації, не допускати її зміни та знищення при передаванні (прийманні), обробці і зберіганні.

Для забезпечення зв'язку використовуються **радіо-, проводові, рухомі та сигнальні засоби**, роль і місце яких у забезпеченні управління підрозділами в конкретних умовах обстановки визначаються властивостями і можливостями кожного з них.

Радіозв'язок – це електров'язок, який здійснюється за допомогою радіохвиль.

Радіозв'язок є основним, а іноді і єдиним засобом, що забезпечує управління підрозділами в усіх видах бою, у найскладнішій обстановці, особливо при знаходженні підрозділів та їх командирів у русі. Залежно від обстановки, призначення й важливості цього зв'язку він може бути організований по радіонапрямку або радіомережі.

Радіонапрямок – спосіб організації зв'язку між двома пунктами управління (командирами, штабами), коли кожен з них має радіостанцію, яка працює на радіоданих, встановлених для цього радіонапрямку.

Радіомережа – спосіб організації зв'язку між кількома (трьома і більше) пунктами управління (командирами, штабами), коли кожен з них має радіостанцію, яка працює на радіоданих, встановлених для цієї радіомережі.

Радіонапрямок у порівнянні з радіомережею має більшу пропускну спроможність і прихованість, але вимагає більшої витрати радіозасобів і робочих частот.

У радіомережах і радіонапрямках радіостанція старшого командира (штабу) є головною.

Продовові засоби зв'язку можуть застосовуватися самостійно або у поєднанні з радіо-, радіорелейними, тропосферними і супутниковими засобами

при розташуванні військ у пунктах постійної дислокації або відновлення, в районі розгортання, в обороні, а також для забезпечення внутрішнього зв'язку на пунктах управління.

Рухомі засоби (бронетехніка, автомобілі, мотоцикли, літаки, вертольоти) застосовуються для забезпечення фельд'єгерсько-поштового зв'язку між пунктами управління, з пунктами управління в усіх видах бойових дій, при пересуванні і розташуванні військ на місці. До рухомих засобів можна віднести і передачу наказів та розпоряджень за допомогою посилюючих на незначні відстані.

Зв'язок за допомогою **радіо-, проводових і рухомих засобів** під впливом вогневих засобів, систем РЕБ противника може бути втрачений і на його відновлення потрібний час.

Зв'язок сигнальними засобами застосовується для передачі коротких команд і донесень за допомогою заздалегідь установлених зорових і звукових сигналів. Цей зв'язок ефективний на невеликих відстанях, а також при безпосередньому контакті з ворогом, в той час як інші засоби зв'язку застосовувати дуже важко, оскільки вони є демаскуючим фактором.

2.2. До підзавдання 000Г(Б).14Л.0202. Знати альтернативні способи зв'язку та порядок їх вибору при втраті основного зв'язку.

До альтернативних способів зв'язку можна віднести: жести, світлові та звукові сигнали, переговорні таблиці, таблиці управління підрозділами (бойовими групами) в бою та інші установлені командиром сигнали, які визначені для застосування в різних умовах бойової обстановки при втраті або недоцільності застосування основного зв'язку. Вони розробляються в кожному підрозділі.

Головними наративами, які розкривають сутність та значимість альтернативних способів зв'язку є:

“Голосові команди і сигнали типу “200”, “300”, “Перезаряджаюсь” та інші – також чує противник (особливо на коротких з ним дистанціях, в урбані, вночі), що призводить до його підвищення зацікавленості та збудженості. Майте свої кодові назви, спеціальні слова, жести для позначення ваших дій та противника. Спілкуйтеся своєю “мовою”, не давайте привід ворогу пишатися собою”.

“При постановці противником радіоперешкод і нестійкості зв'язку, слова переговорної таблиці, для кращого розуміння, диктуються за фонетичною азбукою імен (по літерам). Наприклад, слово “Адам”: Алла, Діма, Алла, Марія”.

Вибір альтернативних способів зв'язку при втраті або недоцільності використання основного зв'язку покладається на командира підрозділу (бойової групи), але і кожен військовослужбовець повинен бути готовий до їх вибору та застосування для передачі інформації в умовах обстановки, що виникла.

ПОРАДА ДЛЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯ! При виконанні завдань заздалегідь узгоджуйте альтернативні способи зв'язку, на випадок, коли існуючий буде пошкоджений. Це можуть бути не тільки звукові чи світлові сигнали, а також предмети, що матимуть сигнальне значення тощо.

2.3. До підзавдання 000Г(Б).14Л.0203. Знати тактичні сигнальні жести (рисунк 2.1. та 2.2.).

ТАКТИЧНІ ЖЕСТИ

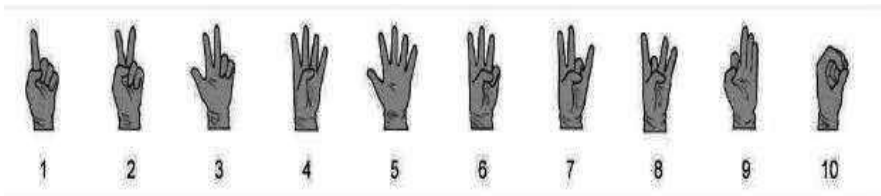

Рисунок 2.1 – Тактичні жести для передачі цифр

Рисунок 2.2 – Тактичні жести для передачі команд

ВАЖЛИВО! Мова жестів застосовується в ситуаціях безпосереднього контакту з ворогом, в той час як інші засоби зв'язку застосовувати дуже важко, оскільки вони є демаскуючим фактором.

Крім вивчення з військовослужбовцями тактичних жестів доцільно їм

продемонструвати існуючі варіанти сигналів управління підрозділами (бойовими групами) при виконанні бойових завдань (таблиця 2.1. – 2.3.).

Таблиця 2.1.

**Сигнали управління підрозділами (бойовими групами) в бою
(варіант)**

№ з/п	Сигнал	Умовні знаки
1.	УВАГА	Кисть лівої руки підняти вгору
2.	РУШ	Підняти кисть лівої руки вгору в напрямку руху та зробити відмахку вниз
3.	СТІЙ	Підняти кулак лівої руки вгору
4.	ДО БОЮ	Підняти зброю стволом догори
5.	СПРАВА /ЗЛІВА/ ПО ОДНОМУ /2,3/, НА РУБІЖ 50 МЕТРІВ ПОПЕРЕДУ, КОРОТКИМИ ПЕРЕБІЖКАМИ-РУШ	Вказівним пальцем у бік правого /лівого/ флангу, потім один /2,3/ пальці вертикально вгору, зробити відмахку кистю руки у напрямку руху (рубєжу)
6.	НАПРЯМОК РУХУ	Витягнути праву руку перед собою – вказати напрямок
7.	ПРОТИВНИК ПРАВОРУЧ (ЛІВОРУЧ, З ТИЛУ)	Пальці кисті правої руки розвести в сторони підняти вгору, зробити відмахку в сторону противника
8.	ЗБІЛЬШИТИ ШВИДКІСТЬ РУХУ	Тримати в правій руці магазин вигином до противника
9.	ЗМЕНШИТИ ШВИДКІСТЬ РУХУ	Тримати в правій руці магазин вигином від противника
10.	ВСІ ДО МЕНЕ	Підняти кисть правої руки вгору і крутити нею над головою

Таблиця 2.2

**Команди, які подаються голосом під час штурму будівлі
(варіант)**

№ з/п	Команда	Зміст команди
1.	ВИХОДИМО	Попередження для групи прикриття
2.	ПІДНІМАЄМОСЬ	Для рух по сходах нагору
3.	СПУСКАЄМОСЬ	Для руху по сходах вниз
4.	ЧИСТО	Огляд завершений
5.	ПРИКРИЙ	Під час затримки та перезаряджання зброї
6.	ТРИМАЮ	Підтвердження про підтримку вогнем, відповідь на “Прикрий”
7.	СПАЛАХ	Обстріл
8.	БУРЯ	Напад
9.	КОЛЕСО	Переслідую
10.	РОГАТКА	Озброєна особа
11.	ПІШАК	Не озброєна особа
12.	КУЛЬКА	Виявлена вибухівка (вибуховий пристрій)
13.	ГРАНАТА	Військовослужбовець кидає гранату
14.	ОСКОЛКИ (ПРАВОРУЧ, ЛІВОРУЧ, ПОПЕРЕДУ, ПОЗАДУ)	Противник кинув гранту у напрямку...
15.	ЛЯГАЙ	Спалах та трасу гранати РІПГ
16.	ПОВ'ЯЗКА	Виклик санітарного інструктора
17.	КАРЕТА 33	Потрібна евакуація пораненого

Таблиця 2.3

**Сигнали управління свистком
(варіант)**

№ з/п	Команда	Зміст команди
1.	УВАГА	Короткий сигнал
2.	ПРИПИНИТИ ВОГОНЬ	Тривалий сигнал
3.	ЛІТАКИ АБО ТАНКИ ПРОТИВНИКА	Три тривалих сигнали, які повторюються декілька разів
4.	ВІДДІЛЕННЯ, АТАКУВАТИ З ФРОНТУ	Серія коротких сигналів
5.	ВЗВОД, АТАКУВАТИ З ФРОНТУ	Один тривалий сигнал, за яким слідує серія коротких
6.	ВІДДІЛЕННЯ, МАНЕВР ВПРАВО	Два коротких сигнали
7.	ВЗВОД, МАНЕВР ВПРАВО	Тривалий сигнал, за яким слідує два коротких
8.	ВІДДІЛЕННЯ, МАНЕВР ВЛІВО	Три коротких сигнали
9.	ВЗВОД, МАНЕВР ВЛІВО	Тривалий сигнал, за яким слідує три коротких

При активному застосуванні противником РЕБ, коли зв'язок нестійкий і якість телефонної розмови низька, для кращого розуміння слова переговорної таблиці передаються за фонетичною азбукою імен (по літерах), наприклад, слово “Адам: Алла, Діма, Алла, Марія”.

У разі неможливості голосового обміну передачу коротких сигналів управління можна здійснити за допомогою передачі тональних сигналів, клацання тангентою тощо, але для цього потрібно мати заздалегідь підготовлені таблиці відповідних кодових скорочень.

НЕОБХІДНО ПАМ'ЯТАТИ! Сигнальні прапорці, команди та сигнали жестами, наявність пістолету, радіостанції, топографічної карти, командирської сумки, бінокля демаскують військовослужбовця снайперу.

БУДЬТЕ УВАЖНІ! Не відрізняйтесь від інших солдат, намагайтесь подавати команди приховано для противника.

КОРИСНО ЗНАТИ:

- сигнали рукою чи автоматом видні вдень на 300-1000 м;
- ліхтарем уночі – 1000-1500 м;
- прапорці сигнальні вдень – 800-1500 м;
- сигнальні ракети вдень до 5000 м, вночі до 15000 м.

2.4. До підзавдання 000Г(Б).14Л.0204. Вміти застосовувати тактичні сигнальні жести для обміну інформацією.

Тактичні жести, які застосовуються для управління підрозділом, показані на рисунках 2.1 і 2.2 пункту 2.3. Тактичні жести в ході практичної частини заняття вивчаються відповідно до їх розподілу за призначенням: накази, сповіщення, позначення, шиккування, цифри.

Порядок дій викладача (інструктора) з метою формування у тих, хто навчається, знань та вмінь (навичок) у застосуванні тактичних сигнальних жестів викладений у підпункті 5.2.4. пункту 5.2. Стандарту.

Викладач (інструктор) під час проведення тренувань повинен не тільки вимагати від військовослужбовців повторення за ним тактичних жестів, але й навчати їх передавати тактичну інформацію, наприклад: “Стій, бачу ворога, їх троє”; “Стій, завмерти, бачу снайпера” тощо.

2.5. Перелік контрольних питань:

1. Які завдання виконує зв'язок в системі управління військами?
2. Назвіть основні вимоги до зв'язку та дайте їх характеристику.
3. Назвіть основні способи зв'язку, які використовуються в ході ведення бойових дій.
4. Який зв'язок вважається основним, а які способи можуть бути йому альтернативними?
5. Хто визначає альтернативні способи зв'язку?
6. Які особливості застосування альтернативних способів зв'язку?
7. Чи знаєте Ви тактичні жести та вмієте їх застосовувати на практиці?
8. Чи ознайомилися ви з різними варіантами передачі сигналів управління підрозділами (бойовими групами) під час виконання бойових завдань?

Тема 3. Засоби радіозв'язку.

Заняття 1. Підготовка основних портативних радіостанцій до роботи. Правила користування засобами зв'язку, загрози втрати радіостанції. Правила ведення переговорів. Типові помилки під час експлуатації радіостанції, що виводять її із ладу. Типи антен, що використовуються під час організації зв'язку. Безпека зв'язку.

3. До завдання 000Г(Б).14Л.03.

3.1. До підзавдання 000Г(Б).14Л.0301. Знати призначення, склад та основні технічні можливості портативних радіостанцій.

3.1.1. Призначення портативних радіостанцій комплексу МОТОТВО.

Комплекс МОТОТВО відноситься до систем транкінгового зв'язку.

Транкінгові системи (англ. Trunking – об'єднання в пучок) – радіально-зонові системи зв'язку, що здійснюють автоматичний розподіл каналів зв'язку між абонентами. Під терміном „транкінг” розуміють метод доступу абонентів до загального виділеного числа (пучка) каналів, при якому вільний канал виділяється абоненту на час сеансу зв'язку.

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ ТА УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	3
1 ВІЙСЬКОВА КОМУНІКАЦІЯ	4
1.1 Сутність військової комунікації – як джерело всеобізнаності	4
1.2 Важливість військової комунікації та наслідки при її відсутності	4
1.3 Порядок роботи вертикальної та горизонтальної комунікації	5
1.4 Загальноприйняті принципи горизонтальної комунікації військовослужбовців при ротації підрозділів та виконанні бойових завдань ..	7
1.5 Перелік контрольних питань до розділу 1	8
2 ОСНОВИ ЗВ'ЯЗКУ	9
2.1 Основні способи зв'язку та вимоги до них	9
2.2 Альтернативні способи зв'язку та порядок їх вибору при втраті основного зв'язку	10
2.3 Тактичні сигнальні жести	11
2.4 Застосовування тактичних сигнальних жестів для обміну інформацією ..	14
2.5 Перелік контрольних питань до розділу 2	14
3 ЗАСОБИ РАДІОЗВ'ЯЗКУ	14
3.1 Призначення, склад та основні технічні можливості портативних радіостанцій	14
3.1.1 Призначення портативних радіостанцій комплексу МОТОТВО	14
3.1.2 Портативна радіостанція DP4800	15
3.1.3 Портативна радіостанція DP4400	17
3.2 Типи антен, що використовуються під час організації зв'язку	18
3.3 Правила входження в зв'язок та ведення переговорів	20
3.4 Типові помилки під час експлуатації радіостанції, що виводять її з ладу ..	22
3.5 Правила безпеки зв'язку та загрози, які виникають після втрати радіостанції	23
3.6 Підготовка портативних радіостанцій до роботи	24
3.7 Експлуатація портативних радіостанцій. Входження в зв'язок з кореспондентом та ведення переговорів	25
3.8 Перелік контрольних питань до розділу 3	28
1. РІВЕНЬ ВІЙСЬКОВОЇ-ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ	29
2. ЗАВДАННЯ	29
3. ПОСИЛАННЯ НА ВІЙСЬКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ	30
4. УМОВИ ВИКОНАННЯ	31
5. ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ	33
6. ОЦІНОЧНІ ЛИСТИ	37

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

ЗВ'ЯЗОК ТА КОМУНІКАЦІЯ

(КУРС ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ)

ЗА ПРОГРАМОЮ БАЗОВОЇ
ЗАГАЛЬНОВІЙСЬКОВОЇ ПІДГОТОВКИ
(ДЛЯ ПІДГОТОВКИ МОБІЛІЗАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ,
ВЕРСІЯ 5, ТЕРМІН НАВЧАННЯ 1,5 МІСЯЦІ)

Підписано до друку 30.06.2025 р. Формат 60x84 1/8.
Друк цифровий. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 3,0. Тираж 100 прим.

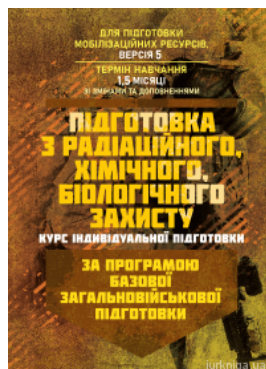
ТОВ «Центр учбової літератури»
вул. Лаврська, 20 м. Київ

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції ДК № 2458 від 30.03.2006 р.

Книги, які можуть вас зацікавити

Сили безпілотних систем

Підготовка з радіаційного, хімічного, біологічного захисту (курс індивідуальної підготовки). За програмою базової загальновійськової підготовки

Конституція України: офіційний текст

Кібербезпека в Україні: нормативна база, коментарі та роз'яснення, актуальна судова практика

Міни як вони є. Довідник по мінній безпеці. Частина перша

Авіаційна справа: воєнний та мирний простір

Перейти до галузі права
Військове право

Перейти на сайт →